

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра гуманітарної освіти

Програма підвищення кваліфікації
педагогічних працівників закладів освіти

**Нейромережі та штучний інтелект
для рішення освітніх завдань**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри гуманітарної освіти
(*протокол № 6 від 25.05.2026 р.*)

Завідувачка кафедри

Анна-Марія БОГОСВЯТСЬКА

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(*протокол № 4 від 04.06.2026 р.*)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (Богосвятська А.-М.І., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», Третяк Н.В., методист кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»).

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток цифрової компетентності педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності (укладачі: члени робочої групи, склад якої затверджено наказом МОН від 04.03.2026 № 394).

Термін дії програми: з 01.07.2026 до 01.07.2031 року.

Рецензенти:

Суховерська І.І., завідувач кафедри інформаційно-комунікативної діяльності КЗ ЛОР ЛОІППО, кандидатка історичних наук.

Палюшок Л.В., старша викладачка кафедри педагогіки КЗ ЛОР ЛОІППО.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми зумовлена потребою педагогічних працівників закладів освіти впевнено й безпечно використовувати цифрові технології у професійній діяльності. В умовах цифровізації суспільства та освіти, розвитку штучного інтелекту, посилення кіберзагроз і необхідності створення безпечного цифрового освітнього середовища педагоги мають володіти базовими цифровими навичками для організації навчання, комунікації та взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Програма спрямована на розвиток цифрової компетентності педагогічних працівників відповідно до сучасних вимог освіти, положень державних стандартів та професійних стандартів педагогічних працівників. Вона враховує європейські й міжнародні підходи до формування цифрової компетентності, зокрема DigCompEdu, UNESCO ICT Competency Framework for Teachers та UNESCO AI Competency Framework for Teachers.

Опанування змісту програми сприятиме підвищенню готовності педагогічних працівників до використання інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових освітніх ресурсів та інструментів штучного інтелекту, дотримання правил цифрової безпеки, академічної доброчесності й ефективної роботи в сучасному освітньому середовищі.

Цільова група: педагогічні працівники закладів освіти.

Обсяг (тривалість): 15 годин (0,5 кредитів ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток цифрової компетентності педагогічних працівників, підготовка їх до професійної діяльності в умовах цифрової трансформації освіти з урахуванням державної політики у сфері освіти, зокрема впровадження цифрових технологій, інструментів штучного інтелекту та європейських орієнтирів розвитку.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглиблення знань слухачів із питань безпеки в цифровому суспільстві та цифровому освітньому середовищі закладу освіти;
- розширення розуміння слухачів щодо особливостей організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій;

- розвиток у слухачів уміння відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки навчальних матеріалів, організації освітнього процесу та підтримки навчання здобувачів освіти;
- мотивація слухачів до проєктування, створення, поширення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів із відповідних предметів/інтегрованих курсів;
- розвиток у слухачів уміння застосовувати цифрові технології для моніторингу, контролю та об'єктивного оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти, аналізу освітніх даних, а також зворотного зв'язку та рефлексії.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

А.3. Інформаційно-цифрової, через здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі (відповідно до рівня освіти, який надається).

Д.1. Інноваційної, через здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації в професійній діяльності; застосовувати інноваційні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

Очікувані результати навчання:

За результатами навчання слухач/слухачка:

- розуміє основи цифровізації освіти, III-компетентності педагогічного працівника, демонструє володіння інструментами штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini, Claude та ін.) та вміння формувати правильні запити (промпти);
- добирає та використовує ресурси і функції штучного інтелекту для розробки інтерактивних завдань, візуалізації навчальних матеріалів, організації комунікації та оцінювання здобувачів освіти.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Контроль та оцінювання знань слухачів проводиться послідовно й систематично: під час практичних занять, виконання інтерактивних вправ, аналізу кейсів, обговорення результатів групової роботи, вхідного та вихідного діагностування. **Оцінювання вербальне.**

Курс зараховується за умови **відвідування не менше 50%** аудиторних занять та **виконання індивідуальної роботи. Максимальна оцінка за індивідуальну роботу – 10 балів.** Завдання вважається виконаним, якщо за всіма критеріями учасник набирає 7 балів.

Особливості реалізації програми: дистанційна форма навчання, поєднання коротких теоретичних блоків, практичних вправ, групової взаємодії й виконання індивідуальної роботи.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин за умови відвідування не менше 50% занять та виконання індивідуальної роботи.

Вартість: безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою; платна форма навчання згідно з кошторисом для всіх інших категорій слухачів – 325 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3-х модулів та 6-ти взаємопов'язаних тем.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну роботу: розробляють авторський цифровий освітній ресурс або комплект навчальних матеріалів із відповідальним використанням інструментів штучного інтелекту. Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано».

Учасники, які відвідали не менше 50% занять та успішно виконали індивідуальну роботу, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 15 год., з них: 4 год. – лекційні заняття, 8 год. – практична робота, 3 год. – самостійна робота.

Назва теми	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Модуль 1. Цифрова компетентність педагога в умовах трансформації освіти					
Тема 1.1. Цифровізація освіти та цифрова компетентність педагогічного працівника.	1	-	-	-	1
Тема 1.2. Безпечна, етична й правомірна поведінка в цифровому освітньому середовищі.	-	2	-	-	2
Усього годин за модулем	1	2	-	-	3
Модуль 2. Технології штучного інтелекту в професійній діяльності педагога					
Тема 2.1. Штучний інтелект в освіті: поняття, можливості, обмеження та ризики.	1	-	-	-	1
Тема 2.2. Промптинг і використання генеративного ШІ для підготовки навчальних матеріалів.	1	3	-	-	4
Усього годин за модулем	2	3	-	-	5
Модуль 3. Цифрові освітні ресурси, оцінювання та інклюзивна підтримка навчання					
Тема 3.1. Електронні освітні ресурси та інструменти ШІ для навчання, комунікації й оцінювання.	1	-	-	-	1
Тема 3.2. Проектування авторських навчальних матеріалів із використанням цифрових сервісів і ШІ.	-	3	3	-	6

Усього годин за модулем	1	3	3	-	7
Разом годин за навчальною програмою	4	8	3	-	15

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

(лекція, 1 година; практичне, 2 години)

Тема 1.1. Цифровізація освіти та цифрова компетентність педагогічного працівника.

Сучасні тенденції цифрової трансформації освіти. Цифрова компетентність педагогічного працівника: зміст, структура, професійні стандарти та міжнародні орієнтири. Роль цифрових технологій у проєктуванні освітнього процесу, організації взаємодії, підтримці навчання та професійному розвитку педагога.

Тема 1.2. Безпечна, етична й правомірна поведінка в цифровому освітньому середовищі.

Правила безпечної роботи в цифровому освітньому середовищі. Захист персональних даних, кібергігієна, академічна доброчесність, авторське право й відповідальне використання цифрового контенту. Критичне оцінювання достовірності інформаційних джерел, розпізнавання маніпуляцій, фейків і результатів, згенерованих штучним інтелектом.

МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

(лекція, 2 години; практичне, 3 години)

Тема 2.1. Штучний інтелект в освіті: поняття, можливості, обмеження та ризики.

Поняття про штучний інтелект, нейромережі та великі мовні моделі. Можливості використання ШІ для пошуку ідей, пояснення складного матеріалу, планування занять, створення навчальних завдань і підтримки зворотного зв'язку. Обмеження генеративного ШІ: імовірнісність відповідей, помилки, упередження, недостовірність джерел, ризики порушення приватності й академічної доброчесності.

Тема 2.2. Промптинг і використання генеративного ШІ для підготовки навчальних матеріалів.

Промпт як інструкція для взаємодії з неймережею. Складники ефективного промπτ: роль, контекст, мета, аудиторія, формат відповіді, критерії якості й обмеження. Формули промπτів для створення текстів, завдань, кейсів, планів уроків, дидактичних матеріалів, вправ для формувального оцінювання та рефлексії. Практика редагування, уточнення й перевірки результатів, отриманих за допомогою ШІ. Використання текстових, візуальних і мультимедійних інструментів штучного інтелекту для створення навчального контенту.

МОДУЛЬ 3. ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ, ОЦІНЮВАННЯ ТА ІНКЛЮЗИВНА ПІДТРИМКА НАВЧАННЯ

(лекція, 1 година; практичне, 3 години; самостійна робота, 3 години)

Тема 3.1. Електронні освітні ресурси та інструменти ШІ для навчання, комунікації й оцінювання.

Добір, аналіз і використання електронних освітніх ресурсів у професійній діяльності педагога. Цифрові сервіси для організації комунікації, співпраці, інтерактивної взаємодії, контролю й оцінювання результатів навчання. Використання ШІ для аналізу освітніх даних, підготовки індивідуального зворотного зв'язку, підтримки диференціації та індивідуалізації навчання.

Тема 3.2. Проєктування авторських навчальних матеріалів із використанням цифрових сервісів і ШІ.

Створення авторського цифрового освітнього ресурсу або комплексу навчальних матеріалів із використанням інструментів ШІ. Методичне обґрунтування вибору цифрових інструментів, визначення навчальної мети, очікуваних результатів, цільової групи, форм взаємодії та способів оцінювання. Адаптація матеріалів до різних освітніх потреб здобувачів освіти, зокрема учнів з особливими освітніми потребами. Рефлексія щодо педагогічної доцільності, етичності, безпечності та якості створеного продукту.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Контроль та оцінювання знань слухачів проводиться послідовно й систематично: під час практичних занять, виконання інтерактивних вправ, аналізу кейсів, обговорення результатів групової роботи, вхідного та вихідного діагностування, виконання самостійної та індивідуальної роботи. На лекціях здійснюється експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних запитань до теми. **Оцінювання вербальне.**

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну роботу: розробляють авторський цифровий освітній ресурс або комплект навчальних матеріалів із відповідальним використанням інструментів штучного інтелекту та подають короткий методичний коментар до нього.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

Критерій оцінювання	Кількість балів		
	Так	Частково	Ні
Навчальний матеріал відповідає визначеній освітній меті, віковим особливостям і потребам цільової групи.	1	0,5	0
Добір цифрових сервісів та/або інструментів ШІ є педагогічно доцільним і методично обґрунтованим.	2	1	0
Промпти або інструкції до роботи з ШІ сформульовано чітко: визначено роль, контекст, завдання, формат відповіді й критерії якості.	2	1	0
У матеріалах передбачено перевірку достовірності результатів ШІ, дотримання приватності, авторського права й академічної доброчесності.	2	1	0
Створений ресурс/комплект матеріалів є придатним для використання в освітньому процесі та містить зрозумілі інструкції для педагога й здобувачів освіти.	3	1,5	0

Максимальна оцінка – **10 балів**. Завдання вважається виконаним, якщо за всіма критеріями учасник набирає 7 балів.

Курс зараховується за умови **відвідування не менше 50%** аудиторних занять та **виконання** індивідуальної роботи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Цифрова компетентність педагогічного працівника: структура, складники, професійні стандарти та міжнародні орієнтири.
2. Безпечна поведінка в цифровому освітньому середовищі: кібергігієна, захист персональних даних, цифровий слід.
3. Академічна доброчесність, авторське право й етичні принципи використання штучного інтелекту в освіті.
4. Штучний інтелект, нейромережі та великі мовні моделі: базові поняття, можливості й обмеження.
5. Ризики використання генеративного ШІ: помилки, упередження, маніпуляції, недостовірність і приватність даних.

6. Промптинг у професійній діяльності педагога: структура якісного запиту та способи уточнення результату.
7. Використання ІІІ для підготовки навчальних завдань, планів уроків, кейсів, вправ для оцінювання та рефлексії.
8. Цифрові сервіси для комунікації, співпраці та інтерактивної взаємодії учасників освітнього процесу.
9. Електронні освітні ресурси: критерії добору, аналіз якості, адаптація до змісту навчального предмета/інтегрованого курсу.
10. Інструменти ІІІ для створення візуального, текстового й мультимедійного навчального контенту.
11. Використання цифрових технологій і ІІІ для формувального оцінювання, зворотного зв'язку та аналізу освітніх даних.
12. Підтримка індивідуалізації, диференціації та інклюзивного навчання за допомогою цифрових сервісів і технологій ІІІ.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Закон України «Про захист персональних даних». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
5. Міністерство освіти і науки України. (2024). Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shchodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf>
6. Міністерство освіти і науки України. (2012). Наказ № 1060 «Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#Text>
7. Кабінет Міністрів України. (2025). Концепція цифрової гігієни дітей дошкільного віку (№ 432-р). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/432-2025-%D1%80#Text>

8. Закон України «Про академічну доброчесність» (введення в дію 31.07.2026 р.). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

Основна література

1. Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council laying down harmonised rules on artificial intelligence (AI Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>

2. European Parliament and Council of the European Union. (2024). *Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act)*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>

3. Supplement to the DigCompEdu Framework: Outlining the Skills and Competences of Educators Related to AI in Education. URL: <https://aipioneers.org/supplement-to-the-digcompedu-framework/>

4. Міністерство цифрової трансформації України. (2023). *Добровільний кодекс поведінки з етичного та відповідального використання штучного інтелекту*. URL: <https://storage.thedigital.gov.ua/files/3/73/1bbeacc736a29e2f8a749ef9c90d4734.pdf>

5. Міністерство цифрової трансформації України. (2023). *Словник термінів у сфері штучного інтелекту*. URL: <https://storage.thedigital.gov.ua/files/2/72/389a01ab0cc82040dfe172f94d1af720.pdf>

6. Коваленко, В., & Шишкіна, М. (2025). Модель відкритого освітнього середовища з елементами штучного інтелекту для професійного розвитку педагогічних кадрів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 2025-05-26 (219), 43-49. URL: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/2226>

7. Морзе Н., Базелюк О., Воротнікова І., Дементієвська Н., Захар О., Нанаєва Т., Чернікова Л. (2019). Опис цифрової компетентності педагогічного працівника. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*, 1–53. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/263#.XY2zm0YzaUk>

8. Онлайн-безпека учасників освітнього процесу в умовах дистанційного і змішаного навчання: навч.-метод. посіб. / С. О. Доценко, В. В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. М. Собченко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 192 с.

9. Штучний інтелект – асистент сучасного вчителя : навч.посібн. / С.Доценко, В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. Собченко, М. Корнієнко. Харків : Вид-во «Ранок», 2025. 176 с.

Електронні ресурси

1. Вебплатформа дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн». URL: <https://lms.e-school.net.ua>
2. Державна освітня екосистема для учнів, батьків і вчителів «МРІЯ». URL: <https://mriia.gov.ua/app>
3. Державна інформаційно-комунікаційна система підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників. URL: <https://vector.ued.gov.ua/uk/>
4. Європейська Комісія. SELFIE for Teachers, інструмент саморефлексії для самооцінювання рівня цифрової компетентності педагогічних працівників. URL: <https://educators-go-digital.jrc.ec.europa.eu/>
5. Міністерство освіти і науки України. Платформа «Освіта для життя». URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/>
6. Міністерство цифрової трансформації України. (n.d.). *Національна онлайн-платформа цифрової грамотності «Дія.Освіта»*. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>
7. Міністерство цифрової трансформації України. (n.d.). *Цифрограм для вчителів*. Дія.Освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/digigram>
8. Міністерство цифрової трансформації України. (n.d.). *Цифрові навички для вчителів*. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/serial-iz-tsyfrovoi-hramotnosti-dlia-vchyteliv>
9. Міністерство цифрової трансформації України. (n.d.). *Діджитал-фізкультура для школярів за участі зірок спорту*. URL: https://osvita.diia.gov.ua/courses/digital-fizra?fbclid=iwar08iqbhaqv7_wrbwtww9tdmq_dagptvm9dj1kl97_qm7lkcjvntthove
10. Міністерство цифрової трансформації України. (n.d.). *Школа без цькувань. Учителю*. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/en/courses/skola-bez-ckuvan-castina-1-ucitelu>
11. Міністерство цифрової трансформації України. (n.d.). *Школа без цькувань. Батькам*. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/skola-bez-ckuvan-castina-2-batkam>
12. Міністерство цифрової трансформації України. (n.d.). *ChatGPT: ваш особистий асистент у роботі, навчанні та житті*. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/chatgpt-your-personal-assistant-for-work-study-and-life>